

Miten tullaan radiosähkötäjäksi

Omat seilaukseni ovat rajoittuneet läntiselle pallonpuoliskolle, joten tämä keski-ikäinen pariskunta oli minulle ensimmäinen tapaaminen idän kulttuuri- piiriin ja myös mukavuuslippulaivan henkilökunnan kanssa. Ehkäpä jo uutuuden ja erilaisuuden vuoksi — ja ammatin sekä harrastuksen takia — olimme kuitenkin heti samalla aaltopituudella. Tavasta, millä he suhtautuivat pikku-Ullaan, päättelin, että heillä täytyi itsellään olla lapsia, ja aivan oikein, heillä oli

kotona Sri Lankassa 10-vuotias tytär ja kaksi 18-20 -vuotiasta poikaa.

Shanti kertoi seilanneensa 8 vuotta, lähinnä maatyötä paremman palkan vuoksi, mutta myös siksi, että hän oli innokas radiomies. Sri Lankassa ei ollut radiosähkötäjäopistoja, vaan Shanti oli ensin innostunut radioista, hankkinut radioamatööräkutsun, rakennellut laitteita ja lopulta suorittanut muutaman kuukauden kotona opiskelun jälkeen radiosähkötäjän kirjallisen tutkinnon. Hän katsoi, että kipinöitten taso oli juuri siksi heikko, ettei maassa ollut kun-

non koulutusta. Ainoastaan oma-aloitteinen harrastaminen tuotti tietoa ja taitoa.

Shanti oli opettanut vaimonsa isän radioamatööriksi ja sitten merelle lähdettyään pitänyt qso:ja appensa kanssa laivaansa tuomillaan amatöörilaitteilla. Näin säilyi läheinen kontakti myös vaimoon ja lapsiin. Milloin hän ei ollut voinut tuoda omia laitteitaan laivaansa, hän oli esim. Länsi-Saksassa ja Yhdysvalloissa maissa käydessään pitänyt yhteyksiä kotimaahan sikäläisten hamien asemilta.

Neomi puolestaan oli koko avioliittonsa ajan ollut opettajana ja hoitanut kotinsa ja lapsensa sukulaisten ja sittemmin palkatun avun turvin. Hän oli nyt ottanut puoli vuotta virkavapaata voidakseen olla ensi kerran elämässään mukana matkalla. Heillä oli pieni talo Colombossa, jonka puutarhassa kasvoi mm. banaaneja, palmuja ja kukkia ja josta he näyttivät valokuvia. Neomi kertoi olevansa mieltynyt käsitöihin ja ruuanlaittoon, jotka kotosalla veivät paljon aikaa, kun currykin sekoitettiin itse. Shanti oli matkoiltaan tuonut keittiökoneita ja sähköompelukoneen. Tiskikonetta ei sentään ollut, mutta niinpä perheen systeemi olikin se, että aterian jälkeen kukin tiskasi omat astiansa.

Shanti ja Neomi Helsinkiradiossa seuraamassa OFJ:n työskentelyä (MP).

Neomi ja Shanti aamukahvilla. Shanti ihmettelee Ullan syömää omeleaa, sillä omenoita ei kuulemma kasva Sri Lankassa (MP).

Talo elää tavallaan

Shanti ja Neomi olivat hyvin kiinnostuneita suomalaisesta asumisesta, luonnosta ja ruuasta. Saavuttuamme asemalta kotiin Vantaanlaaksoon tarjosin vierailleni suomalaisen einestehtaan valmistamia jauhelihaohukaisia, juustoa ja salaattia. Home-made-syötävät olisivat tietenkin olleet paikallaan, mutta kun olin edellisen yön viettänyt töissä Keimolassa, ei poronkäristys-lakkajisseliateriasta ollut toivoa. Suomalaisen vuorotyöläisperheen elämä kävi kaukaisille vieraillemme myös selväksi, kun om Heikki lähti vuorostaan yöksi töihin radioasemalle parin tunnin seurustelun ja aterian jälkeen, ja jäämme neljättään iltaa viettämään.

Shanti halusi yrittää radioyhteyttä srllankalaisiin hameihin, joten vierailimme kilometrin päässä asuvien kahden radioamatöörin luona, joilla oli HF-laitteet. Omilla 2 metrin laitteillammehan ei oikein pääse Hankoniemeä kauemmaksi. Kusoaa Sri Lankaan ei sinä iltana syntynyt, mutta kaukoyhteyksiä kylläkin.

Sunnuntaiaamuna heräteltiin vieraat kahdeksalta Heikin tullessa yövuorosta. Hänen nukkessaan teimme pikavisiitin 26 km:n päässä sijaitsevalle pikkuruiselle mökillemme ja sieltä vihdoin Helsingiradioon, jonka monien ikäkerrostumien laitteita esittelin parhaani mukaan. Shanti sai havainnollisen käsityksen siitä, minkä näköiseen paikkaan ja millaisten operaattorien korviin hänen OFJ-kutsunsa olivat mereltä saapuneet ja mitä sitten oli tapahtunut.

Harmillista kyllä alkapula lopetti kesken radioaseman tutkimisen — yhtään laivatelexiäkään ei ehditty välittää edes malliksi — sillä Shantin piti olla laivalla kolmeita iltapäivällä. Kiireinen ateria eli edellisen päivän lämmitetyt ohukaiset eivät ehkä antaneet parasta kuvaa suomalaisesta ruokakulttuurista, mutta sitäkin realistisemman. Sentään jälkiruuaksi pakastimesta löytyneet vadelmat ja lakat sekä mustaherukkatuoremehu korjasivat hieman tilannetta.

Saattaessani vieraitani rautatieasemalle totesin, että mielelläni olisin pitänyt heitä pitempään kuin sen vuorokauden, mikä ehdittiin olla yhdessä. He olivat molemmat sympaattisia, ystävällisiä, avoimia ja aidon kiinnostuneita vieraasta kulttuurista ja maasta, joka oli saartanut ja takavarikoinut heidän laivansa. Sain itsekin vuorostani tietää paljon heidän maastaan, sen yhteiskunnallisista oloista, sairaanhoidosta, koulusta, naisten asemasta, luonnosta, mutta paljon enemmän olisin toivonut saavani kuulla. Puhumattakaan sitten elosta ja olostani mukavuuslippulaivassa, jonne he toivottivat tervetulleeksi käymään, mutta jonne ei ollut mahdollisuutta lähteä.

Jos joku nyt on sattunut kuulemaan bandilla S6 EL:n, ei siellä enää ole opr. Shanti. Jouluun lopussa hän joutui keskeyttämään työsopimuksensa ja lentämään Neomin kanssa kotiin Colomboon, sillä Neomin nilkka murtui pahoin onnettomuudessa Yhdysvalloissa, ja tätä kirjoittaessani (helmikuussa) hän on yhä sairaalassa Colombossa. Mutta yhteydet toimivat: Shantin tapaa viikoittain 14 mHz:llä pitämässä qso:ja suomalaisiin radioamatööriystävien viänsä.

MP

Onnittelemme

70 vuotta

Radiosähköttäjä *Eino Akseli Jaurto*, synt. 24.5.1912 Helsinki. II lk. kansainvälisen radiosähkötäjän tutkinnon hän suoritti 11.1.1947 ja I lk. 18.5.1948. SR:n jäsen 28.5.1947-13.6.1962 ja uudelleen 17.7.1972 alkaen. Radiosähköttäjänä 1947-79 Kengis (ruots.), Korshamn, Durango, Wille, Imatra, Brita, Petsamo, Sirius, Warma, Ariana, Pansio, Indus (ruots.), Orion, Yrsa, Raula (ruots.), Tiuri, Ledsund, Wipunen, Bore VI, Tellus, Bore VII, Bore Nord, Bore I, Fennia, Bore, Bore IX, Bore Star, Bore Sky, Bore X ja Bore Sun. Palvelut ilmavoimissa 1934-46. Radiosähköttäjänä Turun ilmailuviestiasemalla 4 kk 1950. Eläkkeellä vuodesta 1977.

50 vuotta

Radiosähköttäjä *Pentti Olavi Niiranen*, synt. 22.4.1932 Pälkäjävi. II lk. radiosähkötäjän tutkinnon hän suoritti 28.4.1951 josta alkaen SR:n jäsen. Radiosähkötäjänä 1951-61 Fanny, Parma, Alden, Braheholm, Vaxholm, Hesperus ja Atalaya. Radiosähkötäjänä Vaasa Radio 4 kk. 1956. Mainoshoitaja Markkinointi-instituutti 1963. 1960-65 Sales Promotor Oy Philips Ab. 1965-68 mainospäällikkö Oy SEK Ab ja 1968-69 markkinointipäällikkö Radioliikkeiden Oy. Oma yritys 1970 alkaen.

STANDARD ELECTRIC PUHELINTEOLLISUUS OY

myy, asentaa ja huoltaa laivojen radio-, navigaatio- ja kommunikatiolaitteita.

Puh. 90 - 56 561

Telex 124580 ITT SF

PL 53

00381 Hki 38

ITT Marine

Merimieseläkekassa

Sjömanspensionskassan

UUDENMAANKATU 16 A — 00120 HELSINKI 12 — PUH. 64 79 11
NYLANDSGATAN 16 A — 00120 HELSINGFORS 12 — TEL. 64 79 11

Toimintakertomus vuodelta 1981

Vuosi 1981 oli liiton kuudessakymmenesensimmäinen toimintavuosi.

1. Jäsenet

1.1. Kuolleet

Toimintavuoden aikana kuolivat seuraavat liiton jäsenet: *Paa-vo Salokangas* 18.3. ja *Jorma Roos* 17.5. Lisäksi saatiin tieto edellisvuoden lopulla kuolleista: *Seppo Hakkarainen* 29.10.1980 sekä *Kaj Kruunari* 4.11.1980.

1.2. Uudet jäsenet

Liittoon liittyi toimintavuoden aikana 23 uutta jäsentä.

1.3. Kunniapuheenjohtaja ja kunniajäsenet

Liiton kunniapuheenjohtaja on rovasti, radiosähköttäjä *Tarmo Nuotio* ja kunniajäsenet ovat *Martti Tuhkanen*, *Aarto Helin* ja *Torsti Virta*.

1.4. Kokonaisjäsenmäärä

Jäsenmäärä toimintavuoden alussa oli 871 sekä lopussa 886, lisäystä 15 jäsentä.

1.5. Toimipaikkatilanne

Jäsentilaston mukaan jäsenistä toimi 332 laivoissa, 20 jäänmurtajissa, 55 rannikkoradioasemilla, 50 poliisiradioasemilla, 6 ilmatieteen laitoksessa, 9 ilmailuhallinnossa sekä 414 muissa toimissa ja koulussa.

Laivatoimipaikkoja oli vuoden alussa 153 ja lopussa 150. Ulkoalaisissa laivoissa oli vuoden lopussa yhteensä 15 jäsentä.

2. Sopimustoiminta

2.1. Ulkomaanliikenne — tes

Toimintavuoden alussa oli ulkomaanliikenteen osalta voimassa kaksivuotisen sopimuskauden toinen vuosi: sopimuskauden oli määrä päättyä 31.1.1982. Muiden sektorien työ- ja virkaehtosopimukset olivat yleensä voimassa 28.2.1981 saakka.

Ulkomaanliikenteen toisen sopimusvuoden osalta sopimuksissa oli klausuuli, jonka mukaan taulukkopalkkoja korotettaisiin 1.3.1981 lähtien ns. yleisen linjan lisäksi 1,5 % sekä käytettäisiin järjestelyvarana lisäksi 1,5 % alan palkkasummasta. Työaikaa tuli sopimuksen mukaan lyhentää 1.10. lähtien 38 viikkotuntiin antamalla yksi tunti lisää vastiketta. Sopimukseen sisältyi lisäksi eräitä muita merkitykseltään vähäisempiä ehtoja.

Tulopoliittisen selvitysmiehen tehtävän saanut Metsäteollisuuden Keskusliiton toimitusjohtaja *Matti Pekkanen* antoi tupoesityksensä tammikuun 13. päivänä. Keskusjärjestöiltä pyydettiin esitykseen vastausta 6.2. mennessä. Akava, SAK ja STTK hyväksyivät esityksen, TVK hylkäsi. Myöhemmin myös TVK yhtyi sopimukseen. Jäsenliittoja kehoitettiin jatkamaan alakohdaisia neuvottelujaan pekkas-ratkaisun pohjalta. Pekkas-ratkaisu oli kaksivuotinen, eli voimassa 28.2.1983 saakka, eli siis runsaan vuoden merenkulun sopimusten jälkeen.

Radiosähköttäjäliitto ilmoitti STTK:lle, ettei liitto ilman muuta voi sitoutua pekkasratkaisun toiseen vuoteen. Ensimmäisen vuoden osalta liitto sensijaan katsoi muodostuneen ns. yleisen linjan, johon se oli omassa kaksivuotisessa sopimuksessaan sitoutunut.

Liitto piti pekkas-ratkaisun ansiokehitystakuupätkää liian ylimalkaisena merenkulun alalle. Vastaavanlaiset lausekkeet aiemmissa tupo-ratkaisuissa ovat aiheuttaneet merenkulun sopimusneuvotteluissa suuria riitoja ja jopa oikeudenkäyntejä, johtuen lähinnä merenkulun palkkatilastoinnin puutteellisuudesta.

Liitto vaati lisäksi merenkulkijoiden luontoisetujen verotuksen palauttamista ennalleen ennen pekkas-ratkaisuun sitoutumista.

Konepäällystöliitto menetteli

Radiosähköttäjäliiton tavoin. SAK-laiset merenkulkijajärjestöt sensijaan ilmoittivat hyväksyvänsä pekkas-ratkaisun.

Noin kahden kuukauden tiiviiden neuvottelujen jälkeen Radiosähköttäjäliitto pääsi varustamoyhdistysten kanssa sopimukseen 25.3. keskiyöllä. Voimassa ollut työehtosopimusta sovitettiin jatkettavaksi yhdellä vuodela, eli 28.2.1983 saakka. Yleiskorotusten osalta sopimus noudattelee pekkas-prosentteja, lisättynä vanhan sopimuksen korotuksilla. Radiosähköttäjäliiton radiovalvontaliiton ja kirjoitusliiton tehtiin lisäksi korjauksia. Samoin sovittiin luottamusmiesten valitsemisesta suurimpiin varustamoihin sekä eräitä muita tarkistuksia.

Liiton kynnyskysymyksenä ollut ansiokehitystakuulauseke sovitettiin siten, että radiosähköttäjäliiton taulukkopalkkoja korotetaan 1.3.82 teollisuuden ansioiden keskimääräistä vuonna 1981 tapahtunutta liukumaa vastaavalla prosenttimäärällä. Vastava korotus suoritetaan 1.3.83 vuoden 1982 liukuman osalta. Teollisuuden ansioiden liukuma todetaan virallisista Tilastokeskuksen ja tupo-selvitystoimikunnan tilastoista. Merenkulun palkkatilastoilla ei siis ole tässä tarkistuksessa merkitystä.

Pekkas-ratkaisun ansiokehitystakuupätkä on taas sellainen, että sen mukaan tammikuussa 1983 keskusjärjestöt kokoontuvat tarkastelemaan miten ansiot ovat kehittyneet eri sopimusaloilla ja sopimaan mahdollisista ylimääräisistä palkankorotuksista jollakin alalla. Tämän mukaisesti olisi merenkulun riidanalaista palkkatilastoa jouduttu jälleen käyttämään ja parhaassakin tapauksessa mahdollinen korotus olisi maksettu vain kerran eli maaliskuussa 1983.

Tehty sopimus on pääpiirteissään seuraava:

Palkkojen yleiskorotuksia suoritetaan sopimuskauden ai-

kana neljä kertaa eli 1.3. 5,3 %, 1.9. 2,6 %, 1.3.82 2,6 % sekä 1.10.82 3 %. Mk-lisiä korotetaan 1.3. 7,1 % ja vuoden kuluttua 4,1 %. Vuorolisiä korotetaan kolme kertaa, jolloin se 1.3.82 lähtien on 13 mk/vrk. Kirjoituslisä nousee 1.10.82 270 mk:aan.

Palkkoja korotetaan teollisuuden liukuman verran kaksi kertaa, kuten edellä selostettu, eli 1.3.82 ja 1.3.83. Arvioiden mukaan tämän lausekkeen merkitys tulee olemaan palkankorotuksissa erittäin huomattava.

Pekkasratkaisuun sisältyy palkkojen indeksisidonnaisuus siten, että vuoden 1982 alussa palkkoja korotetaan sillä prosenttimäärällä, jonka kuluttaja-indeksi vuoden 1981 osalta ylittää 6 % ja vastaavasti vuoden 1983 alussa vuoden 1982 osalta 7 % ylittävä osa.

Ennakkoarvioiden mukaan kulluttajahinnat olisivat toimintavuonna kohonneet 6,6 %, joten palkkoihin tulisi tämän johdosta helmikuun 1982 alussa — ellei toisin sovita — 0,6 %:n korotus.

Tekstimuutoksia sopimuksiin tehtiin varsin niukasti, johtuen kesken sopimuskauden tapahtuneista neuvotteluista. Kirjoituslisää koskevaa tekstiä selvennettiin siten, että "konepuolen **vas-takirjaa** kohden" muutettiin muotoon "konepuolen **henkilöä** kohden", koska vanhaa tekstiä on joissakin varustamoissa tullut sähköttäjien vahingoksi.

Eräitten muiden tekstimuutosten lisäksi sovittiin luottamusmiessopimuksen solmimisesta ja luottamusmiesten valitsemisesta niihin varustamoihin, joissa on yli 10 alusta.

2.2. Matkustaja-alussopimukset

Merimies-Unionin solmittua matkustaja-aluksia koskevia uusia palkkasopimuksia, joiden tarkoituksena on tasoittaa unionilaisten sisäistä ansioiden jakautumaa, kuten myös ympäri-vuotista jakautumaa, aiheutui tästä ao. laivojen päällystölle palkankorotuspaineita, kansijä ja konemiehistön sekä toisaalta päällystön palkkaerojen kaventumisen johdosta.

Tämän takia päällystöjärjestöt aloittivat huhtikuussa varustamojen kanssa neuvottelut palkantarkistuksista, palkkasuhteit-

ten pitämiseksi suunnilleen ennallaan.

Radiosähköttäjiliitto solmi ensimmäisen erillissopimuksen 29.5. Effoan kanssa, koskien uusia aluksia Finlandiaa ja Silvia Reginaa. Kesän ja syksyn kuluessa solmittiin vastaavat sopimukset kaikkien muidenkin matkustaja-alusvarustamoiden kanssa.

Tehtyjen erillissopimusten mukaan radiosähköttäjän palkka on yhtä "pykälää" korkeampi kuin mitä aluksen DWT työehtosopimuksen mukaan edellyttäisi. Taulukkoon lisätään matkustaja-aluslisänä 80 mk, kolmen palvelusvuoden jälkeen ko. matkustaja-alusliikenteessä lisä on 200 mk ja viiden vuoden jälkeen 320 mk. Erillinen matkustaja-aluslisä poistettiin. Vuorottelu 1/1, johon sisältyvät vuosiomat. Satamassaoloajalta lasketaan vastiketta siltä osin kun sähköttäjä on sidottuna alukseen. Sopimus ei koske kausiliikenteessä olevia pikkulaivoja, joissa tes:n mukaisia palkkoja sovittiin korotettavaksi 5 %:lla.

Finlandiaa pienempien alusten palkkaus määräytyy siten, että se on kokoluokan pienetessä vastaavasti -2,5 %, -5 % ja -7,5 % Finlandia-palkkoja pienempi.

GTS Finnjet'n sopimus poikkeaa Finlandia-sopimuksesta siten, että taulukkoon lisättävä "matkustaja-aluslisä" kolmen palvelusvuoden jälkeen ja alkaen 1.3.82 on 160 mk sekä viiden palvelusvuoden jälkeen ja alkaen 1.3.83 on 260 mk.

Englannin kanaalissa liikennöivien suomalaisalusten osalta neuvottelut vastaavista erillissopimuksista olivat toimintavuoden lopussa vielä kesken.

2.3. Sodanvaaralisäsopimukset

Kun liiton tietoon tuli kesäkuussa, etteivät voimassa olleen Persianlahtea koskevan sodanvaaralisäsopimuksen rajat vastanneet Iranin ja Irakin julistamia sota-alueen rajoja, esitti liitto yhdessä Konepäällystöliiton kanssa rajojen tarkistamista. Neuvottelujen jälkeen varustamoyhdistykset kieltäytyivät rajojen tarkistamisesta, vedoten vastaaviin pohjoismaisiin sopimuksiin.

Tämän jälkeen liitot neuvottelivat suoraan Neste Oy:n kanssa ja sopivat siitä, että Nesteen aluksille annetaan ohjeet pysytellä sota-alueen rajojen ulkopuolella, ja mikäli menevät sota-alueelle niin siitä maksetaan sodanvaaralisä.

Lundqvist-varustamolle esitettiin hyväksyttäväksi samanlainen sopimus. Lundqvist ilmoitti antavansa ohjeet alukselleen mutta ei ilmoittanut lisän hyväksymisestä. Asia oli toimintavuoden lopussa avoinna Lundqvistin kanssa.

2.4. Työllisyystilanne

Laivaradiosähköttäjien työllisyystilanne huononi edellisvuodesta edelleen. Työttöminä oli ympäri vuoden eri kuukausina 17-38 radiosähköttäjää. Vuonna 1979 työttömiä oli 0-17 sekä vuonna 1980 7-30.

Työttömyystilanteen huonon-tumiseen on vaikuttanut vuosina 1980 ja 1981 valmistuneiden uusien radiosähköttäjien suuri määrä, alusten lukumäärän aleneminen sekä vuorottelujärjestelmän "kyllästymisestä" johtuva avoimien työpaikkojen vähentyminen. Työsuhteiden entistä suurempaan vakinaistumiseen on todennäköisesti vaikuttanut myös maan yleinen työttömyystilanne.

2.5. Virkaehtosopimuskiista

Valtiovarainministeriö kieltäytyi vuoden alussa edelleen toteuttamasta kevään 1980 sovintoesitystä eräiltä osin virkaehtosopimuksena vaikka Työtuomioistuimien joulukuussa 1980 antamassaan tuomiossa totesi sovinnon sitovan valtiota virkaehtosopimuksena: Ministeriö toteutti osan sovinnosta yksipuolisilla päätöksillään.

Liitto haastoi ministeriön tämän takia helmikuussa uudelleen Työtuomioistuimeen vastaamaan sopimuksen tahallisen rikkomisesta ja vaati sopimuksen vahvistamista, koska ministeriö ei ollut vienyt sitä valtioneuvoston hyväksyttäväksi.

Toukokuussa antamassaan tuomiossa Työtuomioistuin totesi jo ensimmäisessä tuomiossaan vahvistaneensa, että valtion on saatettava sovintoesityksen ehdot kaikilta osiltaan voi-

maan virkaehtosopimuksina, eikä ministeriön yksipuolisilla päätöksillä. Työtuomioistuin katsoi ministeriön menettelyn johtuneen "virheellisestä käsityksestä", mistä johtuen ei tuominut sitä liiton vaatimaan hyvityssakkoon.

Toisen tuomionkaan jälkeen valtiovarainministeriö ei suostunut viemään asiaa valtioneuvoston hyväksyttäväksi. Tämä johtui ilmeisesti pääasiassa siitä, että ns. pääsopijajärjestöt SAK, TVK-V ja Akava puolestaan uhkasivat ministeriötä oikeudenkäynnillä pääsopimuksen rikkomisesta, koska pääsopimuksen mukaan ei ministeriö saa neuvotella eikä sopia muiden kuin pääsopijajärjestöjen kanssa. Tosiasiassahan Radiosähköttäjiliitto oli neuvotellut ja myös tehnyt valtiota sitovan virkaehtosopimuksen ohi pääsopijajärjestöjen. Jäljellä oli lain vaatima muodollisuus hyväksyttävä sopimus maan hallituksessa.

Liitolla oli tämän jälkeen kaksi mahdollisuutta oikeusteitse hoitaa asia päätökseen: kolmas kierros Työtuomioistuimessa tai virkamiesten haastaminen vastaamaan virkarikoksesta heidän kieltäytyessään nyt tietoisesti velvollisuudestaan saattaa sopimus valtioneuvoston hyväksyttäväksi — tai molemmat vaihtoehdot.

Ennen uusiin oikeudenkäyntiin turvautumista liitto vetosi vielä suoraan valtiovarainministeri Mauno Forsmaniin, jättämällä hänelle asiaa koskevan kirjeen. Liitto pyysi lisäksi valtakunnansovittelijaa välittäjäksi. Näistä toimenpiteistä ja neuvotteluista ei löytynyt kiistaan ratkaisua.

Liitto haastoi ministeriön kolmannen kerran Työtuomioistuimeen marraskuun puolivälissä ja vaati, että Työtuomioistuin velvoittaisi valtiovarainministeriön saattamaan sopimuksen voimaan virkaehtosopimuksena, koska ministeriön virkamiesten menettely ei enää johtunut "virheellisestä käsityksestä". Tällaisen tuomioon jälkeen liitolla olisi mahdollisuus saattaa asia ulosottokäsittelyyn ja sopimus sitä kautta voimaan. Ennen virkamiesten haastamista päätettiin vielä seurata asian edistyt-

mistä.

Samanaikaisesti talven lähes-tyessä kasvoivat paineet jäänmurtajien radiosähköttäjien saamiseksi virkaehtosopimusten piiriin; liiton virkamiesjäsenet olivat sopimuksettomassa tilassa koska murtajien sähköttäjien toimirahakorotuksista ei kevään virkaehtosopimusneuvotteluissa oltu päästy sopimukseen. Liiton ja valtiovarainministeriön kahdenkeskisissä neuvotteluissa päästiinkin yksimielisyyteen ves-neuvottelujen aloittamisesta, joissa neuvotteluissa myöskin käsiteltäisiin virkaehtokiistan ns. materiaalista puolta, juridisen puolen edetessä omia la- tujaan.

Jäänmurtajien sähköttäjien toimirahakorotuksista sekä muistakin virkaehtosopimusky-symyksistä — joita käsitellään järempänä — sekä virkaehtokiistan materiaalisesta puolesta päästiin parin viikon tiiviiden neuvottelujen jälkeen sopimukseen. Virkaehtokiistan materiaa- lisen puoli, saamatta olevat arki- pyhät posti- ja telelaitoksen ja il- mailuhallinnon sähköttäjien osalta, sovittiin annettavaksi takakäteen sopimuskauden alusta eli 22.5.1980 lähtien.

Virkaehtosopimusten ratket- tua myönteisesti saavutettiin yhteisymmärrys myös virakehto- kiistan juridisessa puolessa, eli sovintoehdojen toteuttamisessa virkaehtosopimuksena. Tämän seurauksena liitto päätti keskeyttää 10.12. oikeudenkäyn- nin Työtuomioistuimessa ja jää- dä odottamaan valtiovarainmi- nisteriön toimenpiteitä sekä pa- laita oikeudenkäyntiin tarvittaes- sa myöhemmin.

Tämä liiton käymä oikeustais- telu sai julkisessa sanassa erit- täin laajasti myönteistä huomio- ta osakseen. Tapauksen johdos- ta myöskin työmarkkinapiireissä virisi vilkas keskustelu virkaeh- tosopimusjärjestelmän kehittä- misen välttämättömyydestä vä- jemmän työehtosopimusjär- jestelmän suuntaan.

2.6. Virkaehtosopimukset

Vuoden alussa olivat voimas- sa helmikuun lopussa päättyvät virkaehtosopimukset. Pekkas- ratkaisun pohjalta syntyneet uu- det sopimukset ovat kaksivuoti-

sia, sopimuskauden päättyessä 28.2.1983.

Merenkululaitoksen aluksia koskevasta ns. meri-ves:stä neu- voteltaessa oli aiemmin aina menetelty siten, että sopimus jätettiin avoimeksi siihen asti kunnes ulkomaanliikenteen sopimuksista oli päästy ratkai- suun ja niiden heijastusvaiku- tukset meri-ves:iin selvillä.

Tällä sopimuskierröksellä kui- tenkin pääsopijajärjestöt ja nii- den mukana Laivanpäälystöliit- to tekivät meri-ves:n vaikka radiosähköttäjien (ja konepää- lystön) ulkomaanliikenteen sopi- mukset olivat vielä avoinna. Meri-ves sisälsi lisäksi ns. ran- kaisupykälän, jonka mukaan sopimuksen sisältämät edut pidätetään liittoon kuuluvilta ra- diosähköttäjiltä kunnes liitto yh- tyy sopimukseen; järjestäyty- mättömille sähköttäjille ne toisin sanoen maksettaisiin!

Tehty meri-ves ei sisältänyt jäänmurtajien päälystön toimi- rahoihin korotusta koko kaksi- vuotisen sopimuskauden aikana. Liitto katsoi, että mikäli toimirahoj- ja, jotka merkitsevät noin kolmannelta sähköttäjien perus- palkkaan nähden, ei korotettaisi niin ei myöskään pekkas-ratkai- su toteutuisi. Liitto vaati toimi- rahoihin ulkomaanliikenteen markkamääräisten lisien mukai- set pekkaskorotukset, ministe- riön kieltäytyessä korotuksista kokonaan.

Jäänmurtajien radiosähköttä- jät olivat yksimielisiä siitä, että vaikka Laivanpäälystöliitto oli- kin tehnyt sopimuksen ilman toimirahakorotuksia ja vaikka sähköttäjiä uhataankin noin 200 markan luontoisetukorotusten ja muiden etujen nettomenetyksei- lä kuukaudessa, niin sopimus tulisi jättää kevään kynnyksellä tekemättä ja palata asiaan myö- hemmin. Liitto päättikin jättää kaikki virkaehtosopimukset tois- taiseksi avoimeksi.

Marraskuussa alkoi esiintyä kasvavaa halua päästä liiton kanssa sopimukseen toimirahakorotuksista ja muista ves-kysy- myksistä. Yksimielisyys saavu- tettiin 22.11. liiton keväällä teke- mien esitysten pohjalta.

Toimirahoj- ja sovittiin korotet- tavaksi 1.3.1982 12 %:lla, joka si- sältää myös takautuvat korotuk-

set sopimuskauden alusta, eli 1.3.1981 lähtien ja vastaa ulkomaanliikenteen sopimusta. Lisäksi sovittiin, että vast'edes toimirahoja korotetaan aina yleiskorotusten yhteydessä, kyt-kemällä korotukset tietyn palk-kausluokan mukaisiin korotuk-siin. Näinollen tämä jatkuvasti erimielisyyttä — jopa oikeuden-käyntejä — aiheuttanut kiista saatiin pois listalta. Ns. rankai-supykälän vaikutusten eliminoi-misesta päästiin niin'ikään sopi-mukseen.

Neuvottelujen aikana sovittiin myöskin 1.3.1982 voimaantule-vista kuoppakorotuksista. Kuop-pakorotuksiin oli käytettävissä 0,3 % palkkasummasta, eli yh-den palkkausluokan korotus noin joka seitsemännelle virka-miehelle. Liiton jäsenistölle kuoppakorotuksia sovittiin seuraavasti:

Poliisihallinto

Määrävuosikorotuksen raja viisitoista vuotta muutettiin kymmeneksi vuodeksi.

Ilmailuhallinto

Määrävuosikorotuksen raja viidestätoista vuodesta muutet-tiin kymmeneksi vuodeksi.

1 kpl V18 viestiohjaajan va-kanssi korotetaan V21 palkkaus-luokkaan asemanhoitajan va-kanssiksi. — Tämä korotus perustuu siihen, että ilmailuhal-linnon viestiohjaajat siirretään 1.3.1982 ilmatieteen laitoksen alaisuuteen.

Posti- ja telelaitos

Viiden palvelusvuoden jälkeen määrävuosikorotus on kaksi palkkausluokkaa, entisen yhden sijasta (koskee sähköttäjiä, vies-tiohjaajia ja radioasemanhoita-jia).

Radio-osastolla palveleville lii-kennetarkastajille, joilla on I lk tai GC pätevyystodistus, makse-taan yhden palkkausluokan pä-tevyyslisä.

Ilmatieteen laitos

4 kpl radiosähköttäjä korote-taan V17— V18.

Viiden palvelusvuoden jälkeen maksetaan kahden palkkausluo-kan korotus, entisen yhden sijasta.

Merenkulkulaitos

Viiden palvelusvuoden jälkeen yhden palkkausluokan korotus myös II luokan sähköttäjille.

Muut virkaehtosopimukset

Sovinnon synnyttyä edellä mainituissa virkaehtoasioissa, allekirjoitti liitto muut yleiset vir-kaehtosopimukset, joita jo muu-tenkin oli noudatettu liiton jäse-nistöön. Liitto on täten virkaeh-tospimusten piirissä helmikuun 1983 loppuun saakka.

3. Koulutustoiminta

3.1. Peruskoulutus

Rauman merenkulkuop-pilaitoksesta valmistuivat ke-väällä viimeiset kaksivuotisen koulutuksen saaneet radiosäh-köttäjät. Pätevyystutkinnon lä-päisi toukokuussa 15 oppilasta ja myöhemmin toimintavuoden aikana lisäksi 6 oppilasta.

Raumalla aloitettiin syyskuus-sa järjestyksessään toinen 2,5-vuotinen kurssi. Sille otettiin 24 oppilasta, eli edellisyksynä al-kaneeen kurssin kanssa opistos-sa opiskeli toimintavuoden lopussa yhteensä 48 radiosäh-köttäjäoppilasta.

Maarianhaminassa ei ollut ke-väällä päättynyttä luokkaa; syk-syllä 1980 alkaneella ensimmäi-sellä 2,5-vuotisella kurssilla opiskeli toimintavuoden aikana 5 oppilasta.

3.2. Täydennyskoulutus

Rauman merenkulkuopistossa järjestettiin 4 kuukauden pitui-nen täydennyskoulutuskurssi ajalla 2.2.-30.5. Kaikki 10 oppi-lasta suorittivat GC-pätevyystut-kinnon.

3.3. Jatkokoulutus

Järvenpään ammatillisessa kurssikeskuksessa järjestettiin toimintavuoden aikana yhteensä neljät kaksiviikkoiset tutkan-huoltokurssit ja näiden jatko-kursseina neljät laivaelektronii-kan komponentit ja mittaukset -nimiset kurssit. Kullekin kurs-sille otettiin enintään 12 oppi-lasta.

Kuusi ensimmäistä kurssia järjestettiin työllisyyskursseina, mutta kaksi viimeistä kurssia jouduttiin sensijaan järjestä-

mään maksullisina, johtuen siitä, että Varustamoyhdistys lausunnossaan Työvoimaminis-teriölle asettui kurssien tarpeel-lisuuden suhteen kielteiselle kannalle.

3.4. Yt-kurssit

Liitto järjesti yhdessä Kone-päälystöliiton kanssa meripuo-len toiset yt-kurssit Helsingissä 29.-30.9. Kurssille osallistui yksi radiosähköttäjä.

3.5. Kesäpäivät

Liiton perinteiset Kesäpäivät pidettiin Kultakiven lomakylässä Punkaharjulla 14.-18.6. Päiville osallistui 50 henkilöä. Päivillä käsiteltiin muun muassa ajankohtaisia työmarkkinakysy-myksiä.

4. Tiedotustoiminta

Liiton äänenkannattaja Radio-sähköttäjä-lehti julkaistiin vuo-den aikana kuutena numerona, joista numerot 4-5 kaksoisnume-rona.

Lehden vastaavana päätoimit-tajana oli *Heikki Santala* ja toi-mittajana sekä ilmoitusten hank-kijana *Ebba Hæggström*.

Lehden tilausmaksu 40 mk on sisältynyt jäsenmaksuun. Leh-den painosmäärä oli 1800 kpl.

Lehdessä julkaistiin toiminta-vuoden aikana järjestöasioitten lisäksi teknillisiä artikkeleita, koulutusasioita, tulevaisuuden turvallisuus- ja hätäjärjestelmää ja muita jäsenistöä koskevia asi-oita.

Liiton tiedotustoimintaa hoi-dettiin lisäksi jäsentiedotteilla. Julkiseen sanaan päin jatkettiin aktiivista tiedottamista järjestä-mällä tiedotus- ja muita tilai-suuksia sekä julkaisemalla tiedotteita.

5. Lausuntoja ja kirjelmiä

Liitto on toimintavuoden aika-na antanut lausuntoja ja tehnyt esityksiä lukuisista jäsenistöä koskevista asioista, kuten esi-merkiksi merimieslaki, meri-miesvero, merityöaikalaki, meri-miesten vuosilomalaki, meri-miestulli, MEPA-hallinto, koulu-tus, työsuojelu, virastodemokra-tia ja hepo-ohjelmat, merenkul-kijoiden rintamasotilastunnus,

ILO- ja IMCO-sopimukset, virkaehtosopimus, yt-laki sekä alusten asuntoja ja radioasemia koskevat asiat.

6. STTK

Liitto on osallistunut aktiivisesti keskusjärjestön toimintaan sen hallituksessa, valtuustossa sekä lukuisissa neuvottelu- ja valiokunnissa, seminaareissa, ja muissa tilaisuuksissa. Aluetoimikuntien kautta toiminta on käsittänyt koko maan.

Keskusliiton 14. liittokokous pidettiin 17-18.10.1981 Helsingissä. SR:n edustajana liittokokoukseen osallistui *Bo Långholm*, sekä STTK:n hallituksen jäsenen ominaisuudessa *Heikki Santala* ja valtuuston jäsenenä *Pentti Marjakangas*.

STTK:n puheenjohtajaksi valittiin yksimielisesti edelleen *Jorma Reini*. SR:n edustajana STTK:n hallitukseen valittiin *Heikki Santala* (ensimmäinen varajäsen) sekä valtuustoon *Pentti Marjakangas* ja varajäseniksi *Seppo Sihvonen* ja *Bertel Österlund*.

Liitto on edustettuna ja ottanut osaa STTK-Lomat ry:n toimintaan.

7. MYTE-toiminta

Merenkulkijajärjestöjen yhteistyöelin Myte ei toimintavuoden aikana pitänyt virallisia kokouksia. Yhteistoimintaa kuitenkin harjoitettiin esimerkiksi verotusasiassa sekä lukuisissa muissa asioissa eri toimikunnissa, neuvottelukunnissa ja työryhmissä. Radiosähkötäjäliiton ja Konepäälystöliiton tiivis yhteistyö jatkui toimintavuoden ajan.

8. Pohjoismainen yhteistyö

Pohjoismainen radiosähkötäjäkonferenssi järjestettiin Radiosähkötäjäliiton isännöydessä laivakokouksena m/s Finlandialla 26-27.8. SR:n edustajina osallistuivat kokoukseen *Bo Långholm*, *Ebba Hæggström* ja *Bertel Österlund*. Kokouksessa käsiteltiin radiosähkötäjiä koskevia yhteisiä kysymyksiä.

9. ITF

ITF:n radiosähkötäjäkokous pidettiin 14-15.1. Lontoossa. SR:n edustajana oli *Seppo Sihvonen*. Kokouksessa käsiteltiin muun muassa suunniteltua tulevaisuuden turvallisuus- ja hätäjärjestelmä.

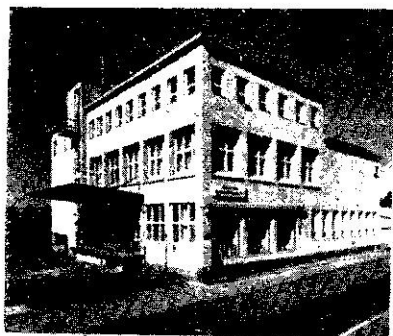
IMCO:n radioalakomitean kokoukseen 11-15.5. osallistuneet radiosähkötäjat pitivät myös omia kokouksia ja käsitelivät radioalakomitean työlistalla olleita asioita.

10. IMCO

IMCO:n radioalakomitean XXIII kokoukseen 11-15.5. osallistui Suomen valtuuskunnassa *Seppo Sihvonen*. Kokouksen asialistalla oli tärkeimpänä asiana tulevaisuuden turvallisuus- ja hätäjärjestelmän suunnittelu. Radiosähkötäjän tulevan toimenkuvan määrittely siirtyi seuraaviin kokouksiin.

Sähkö-, radio- ja tutkalaitteiden, sekä automaatio- ja instrumentointilaitteiden asennusta ja huoltoa aluksissa.

DECCA-LAITTEIDEN HUOLTO LAITE JA VARAOSAMYYNTI SÄHKÖTARVIKEMYYNTI

SÄHKÖ JA ELEKTRONIIKAN
ERIKOISLIKE
toimitalomme Rautatienkatu 4, Kotka

Kotkan Sähköpaja Oy

48101 KOTKA 10 PL 82
RAUTATIENKATU 4 - PUH. 12417, 12418, joht. 15155
klo 17 jälk. 14827, 14875, 88939

11. Kukkapalvelu

Liiton perinteistä merenkulkijoiden kukkavälityspalvelua jatkettiin toimintavuoden ajan. Väilyksiä oli vuoden aikana yhteensä 2435 kpl.

Veroviranomaisten määrättyä yllättäen edellisvuonna liiton maksamaan kukkavälityksen nimellisistä tuloista veroa, jätti liitto päätöksestä muutoksenhakomuksen lääninoikeudelle, johon ei toimintavuoden aikana kuitenkaan saatu vastausta. Toimintavuoden kukkavälityksestä jouduttiin tekemään veroilmoitus ja samoin jouduttiin vuoden 1975 "liikevaihdosta" maksamaan kunnallisvero.

Kukkakauppa Dan Ward:n ilmoitettua olevansa halukas lopettamaan keskitetyn kukkavälityksen huonon kannattavuuden takia ja sanomaan liiton kanssa tehdyn välityssopimuksen päättymään, solmi liitto uuden välityssopimuksen Interfloran kanssa joulukuun alusta lähtien. Uuden sopimuksen mukaan liitolle myönnetään kukkien tavaravaroista 8 % alennus (entinen 10 %). Kukkien tilaajilta liitto perii omien kustannustensa peittämiseksi 5 mk lähetykseltä (ennen 3 mk). Muuten toiminta jatkuu entiseen tapaan.

12. Liiton kokoukset

Liiton kevätkokous pidettiin Helsingissä huhtikuun 19. päivänä. Kokoukseen osallistui 34 jäsentä ja valtakirjoilla oli edustettuna lisäksi 78 jäsentä. Sääntömääräisten asioiden käsittelyn lisäksi kokous kutsui 26 vuotta liiton tilintarkastajana toimineen maisteri *Torsti Virran* liiton kunniajäseneksi.

Syyskokous pidettiin Helsingissä marraskuun 21. päivänä. Kokouksessa oli paikalla 40 jäsentä sekä valtakirjoilla edustettuna lisäksi 49 jäsentä. Sääntömääräisten asioiden käsittelyn lisäksi suoritettiin hallituksen täydennysvaali laivaradiosähkötäjien yhden varajäsenen ja poliisiradiosähkötäjien varajäsenen osalta.

13. Liiton hallitus

Liiton hallitukseen ovat kuu-

luneet:

- puheenjohtaja *Heikki Santala*
- varapuheenjohtaja *Seppo Sihvonen*
- jäseninä laivoista *Timo Krop-su*, *Pekka Mattinen*, *Juhani Tikkanen* ja *Antero Zetterberg* sekä varajäseninä *Kalevi Immonen*, *Heikki Riippa*, *Juhani Sucksdorff* ja *Guy Ekman*,
- jäänmurtajista *Bo Långholm* ja varajäsenenä *Osmo Kupe-la*,
- rannikkoasemilta *Ebba Hæggström*, vj *Harry Blomqvist*,
- poliisiradioasemilta *Seppo Rytönen*, vj *Ilkka Toivanen*,
- pienryhmistä/muista toimista *Pentti Marjakangas*, vj *Kaarlo Railo*.

Hallitus on kokoontunut toimintavuoden aikana 12 kertaa.

Hallituksen asettamiin valiokuntiin ovat kuuluneet:

- Työvaliokunta: *Santala pj*, *Sihvonen/Zetterberg*, *Långholm/Marjakangas*, *Österlund*,
- TES: *Santala pj*, *Sihvonen/Mattinen*, *Zetterberg/Immonen*, *Tikkanen/Railo*, *Österlund*,
- VES: *Santala pj*, *Blomqvist/Hæggström*, *Lapalainen/Uhrman*, *Rytönen*, *Långholm*, *Marjakangas*, *Österlund*,
- Tiedotus: *Hæggström pj*, *Sihvonen*, *Tikkanen*, *Heino*, *Santala*, *Österlund*,
- Koulutus: *Santala pj*, *Sihvonen/Heino*, *Railo/Tikkanen*, *Långholm/Hæggström*, *Jokinen/Helin*, *Österlund*.

14. Liiton edustukset

Liitto on toimintavuonna ollut edustettuna muun muassa seuraavissa elimissä.

- Laivatyöturvallisuustautakunta (*Österlund* vj, *Heikkinen*)
- Merenkulkijain kurinvalvontalautakunta (*Santala* ja *Långholm*, vjt *Österlund* ja *Sihvonen*),
- Merimiesasiain neuvotteluta (*Santala*, vj, *Österlund*),
- Merimieseläkekassan hallitus (*Santala* vj, *Österlund*),
- Merimieseläkekassa valtuuskunta (*Sihvonen*, vj, *Zetterberg*),
- Merimieseläkekassan asioita käsittelevä vakuutusosasto (vj, *Santala*),

- Merimiespalvelutoimiston hallitus (*Österlund*),
- Merimiesten tapaturmanneuvottelukunta (*Österlund*, vj, *Santala*),
- Merialan työnvälitystoimikunta (vj, *Hæggström*),
- Rauman merenkulkuoppilaitoksen johtokunta (*Jokinen*, vj, *Helin*),
- Suomen Merenkulkijain Säätiö (*Österlund*, vj, *Santala*),
- Työpaikkaterveydenhuolto-ryhmä METENK (*Österlund*, vj, *Santala*),
- Merenkulkijajärjestöjen yhteistyöelin MYTE (ei nimettyjä edustajia),
- Lomaliiton valtuusto (*Santala*),
- Merenkulun neuvottelukunta (*Santala*, vj, *Österlund*),
- UNCTAD-työryhmä (vj, *Santala*),
- Viestialan neuvottelukunta (vj, *Santala*),
- Ammattikasvatusneuvoston merenkulkuopetuksen jaosto (vj, *Santala*),
- Merenkulkualan opetuksen ja tutkimuksen kannatusyhdistys, hallitus (*Jokinen*, vj, *Sihvonen*),
- Teknillisen koulutuksen neuvottelukunta (*Santala*, vj, *Sihvonen*).

15. STTK

- STTK:n hallitus (vj, *Santala*),
- Valtuusto (*Heikkinen*, vjt, *Toivanen* ja *Marjakangas*),
- STK:n neuvottelukunta (*Santala*, v, *Österlund*),
- Talouspoliittinen valiokunta (*Sihvonen*, vj, *Santala*),
- Järjestövaliokunta (*Santala*, vj, *Toivanen*),
- Koulutusvaliokunta (*Santala*, vj, *Heikkinen*),
- Kansainvälisten asiain valiokunta (*Santala* vj, *Österlund*),
- Rationalisointivaliokunta (*Marjakangas*, vj, *Kettunen*),
- Tasa-arvoasiain valiokunta (vj, *Hæggström*),
- STTK-Lomat ry:n hallitus (*Santala*, vj, *Marjakangas*),
- Keskuslakkotoimikunta (*Santala*, vj, *Österlund* ja *Marjakangas*),
- Arkistotoimikunta (yhteyshenkilö *Santala*),
- STTK:n alueneuvostoissa/toimikunnissa:

Helsinki (Marjakangas, Långholm, vj. Immonen ja Seppo Kääriäinen),
Varsinais-Suomi, (J. Sucksdorff, M. Siponen, vjt. H. Blomqvist ja A. Rantala),
Kymi (R. Tuominen, E. Korhonen),
Häme (J. Aaltonen),
Saimaa (A. Orva, V. Väänänen),
Pohjanmaa (R. Jalkanen, J. Kangasharju, vjt. S. Sundberg ja E. Hankkio),
Keski-Suomi (P. Keinänen, K. Pimiä),
Pohjois-Karjala (J. Nevalainen),
Oulu (S. Nieminen, A. Makkonen),
Lappi (M. Lehtikainen).

16. Luottamusmiehet

Rannikkoradioasemat

Helsinki: Pääluottamusmies Esko Heino, vplm Risto Rantala, luottamusmies Tapio Jouppila, vlm Pohto Mervi,
Kotka: Im Veikko Pulkkanen, vlm Reino Tuominen,
Hanko: Terttu Poutanen,
Vaasa: Im Jouko Kangasharju, vlm Erkki Suikki,
Mariehamn: Im Rune Rothberg, vlm Lars-Ole Gustavsson.

Poliisiradiot

Helsinki: plm Seppo Kääriäinen, vplm Seppo Rytkönen,
Turku: Im Martti Siponen, vlm Olli Huvila,
Tampere: Im Jaakko Aaltonen, vlm Ukko Ranta-Aho,
Kotka: Im Jouko Härkönen, vlm Irma Piironen,
Mikkeli: Im Antero Orva, vlm Veikko Väänänen,
Jyväskylä: Im Keijo Pimiä, vlm Pertti Keinänen,
Vaasa: Im Keijo Salo, vlm Aatto Häkkinen,
Kuopio: Im Erkki Similä, vlm Kauko Mäkeläinen,
Joensuu: Im Jorma Nevalainen, vlm Timo Laitinen,
Oulu: Im Seppo Nieminen, vlm

Aarne Makkonen,
 Rovaniemi: Im Markku Lehtikainen, vlm Esko Tarna.

Jäänmurtaajat

Luottamusmies Bo Långholm, vlm Jarmo Kankainen

17. Työsuojaelu

Rannikkoradioasemat

Työsuojaeluvaltuutettu Pentti Lipponen, 1. varavaltuutettu Kalevi Greis, 2. varavaltuutettu Ake Wikström.

Poliisiradioasemat

Poliisihallinnon keskustoimikunta Pertti Keinänen, 1.9. alkaen Seppo Rytkönen

Läänintoimikunnat:

Uusimaa: Seppo Rytkönen,
Turun- ja Porin l.: Aarne Rantala,
Hämeen l.: Rauno Jutila,
Vaasan l.: Aatto Häkkinen,
Keski-Suomen l.: Pertti Keinänen,
Pohjois-Karjalan l.: Jorma Nevalainen,
Mikkelin l.: Antero Orva,
Oulun l.: Aarne Makkonen,
Lapin l.: Markku Lehtikainen

18. Liiton toimisto ja toimihenkilöt

Liiton toimisto 1.4.1964 lähtien sijainnut omassa huoneistossa Sepänkatu 13 A 1, Helsinki.

Liiton palveluksessa on ollut kolme päätoimista toimihenkilöä: toiminnanjohtajana Heikki Santala, järjestösihteerinä Bertel Österlund ja kanslistina Anne Schmidt.

Liiton tilintarkastajat

Liiton tilintarkastajina ovat toimineet Torsti Virta ja Kalevi Greis sekä varatilintarkastajina Leevi Palvo ja Pentti Lipponen.

KOKOUSKUTSU

Radiosähkötäjien tyttömyyskassan vuosikokous pidetään lauantaina huhtikuun 24. päivänä 1982 aikaan klo 15.30 Rakennusmestarien talon luentosalissa Fredrikinkatu 51-53 Helsingissä.

Kokouksessa käsitellään sääntöjen 23 §:ssä mainitut asiat.

Hallitus

Avoin kirje Bo Långholmille.

Hyvä Veli.

SR:n hallituksen kokouksen 8/12 1981 pöytäkirjasta 12/81 § 4 luen yllätyksekseni seuraavaa:

"Långholm katsoi, että Härmän asettaminen puheenjohtajaehdokkaaksi on loukkaus ja epäluottamuslause Santalaa ja myös häntä kohtaan sillä hän on ollut mukana VES-neuvotteluissa. Tämän eräiden Helsingin radiosähkötäjien esityksen takia Långholm halusi merkittäväksi pöytäkirjaan, että jäänmurtajaradiosähkötäjät tästä lähtien eivät ole käytävissä yrittäessä parantaa rannikkoradioasemien radiosähkötäjien palkkausta."

Perustelusi on lievästi sanoen outo. Toiminnanjohtajan tehtävänä on käydä palkkaneuvottelua. Luonnollisesti voi mukana olla myös joku hallituksen jäsen. Ihmeellisen logiikkasi mukaan uusia hallituksen jäsen- ja puheenjohtajaehdokkaista ei voisi esittää koskaan, sillä palkkaneuvottelua käydään vuosittain.

Yksityishenkilönä olet tietenkin oikeutettu esittämään mielipiteesi. Mutta kun liiton hallituksen jäsenenä haluat julkiseen asiakirjaan merkittävän, ettei edustamasi jäsenryhmä ole käytettävissä samaan liittoon kuuvan toisen jäsenryhmän pyrkinessä parantamaan palkkaustaan, olet ilmeisesti unohtanut SR:n sääntöjen § 9:n. Itsekin VES-neuvottelua käyneenä ymmärtänet, millaisen asean olet antanut työnantajan käteen.

Mikäli tarkoituksesi on painostaa ja pelotella jäsenkuntaa asettamasta haluamiaan ehdokkaita puheenjohtaja- ja hallituksen jäsenten vaaliin, olet ryhtynyt käyttämään menetelmää, jolla on aivan toinen nimi kuin järjestödemokratia.

30.1.1982

Jaakko Salonen

Radiosähköttäjien koulutus Englannissa.

Yksi Englannin 24:stä radiosähköttäjiä kouluttavasta oppilaitoksesta sijaitsee Bristolissa ja tämän virallinen nimi on: Brunel Technical College Bristol. Allekirjoittaneella oli viime toukokuussa tilaisuus vierailla siellä tutustumassa englantilaiseen radiosähköttäjien koulutuksen puitteisiin. Kyseinen opisto on perustettu Bristolin merenkulupiirien toimesta jo vuonna 1618 ja alunpitäen ollut nimeltään "Merchant Adventurers College"

Bristol on ollut tunnettu ja vilkas satamakaupunki, mutta nykyään tämän alueen meriliikenteen hoitaa pääasiassa Avonmouth'in satama, sillä Bristol sijaitsee Avon-joen varrella noin 10 km jokimatkan päässä Bristol-lahdelta. Voimakas vuoroveden vaihtelu ja Bristolin satama-alueelle johtavat pienet slussit (sulut) rajoittavat tänne pääsevien alusten kokoa. Bristolin lahti, johon Avon-joki laskee, pistää Atlantilta Walesin ja Devonin niemien väliin ja täällä vuoroveden vaihtelut voivat olla jopa 12 metriä.

Brunel Technical College on perinteinen merenkulun oppilaitos, mutta nykyään tässä opistossa (korkeakoulussa) on myös useita muita opiskelulinjoja. Opiskelijoiden kokonaismäärä keväällä 1981 oli kaikkiaan 12000 joista pienenä vähemmistönä olivat radiosähköttäjät, peruskoulutuslinjalla 156 3:lla eri luokalla, tutkanhuoltokursseilla ja Marine Electronics kursseilla.

Suomi ja Englanti olivat ensimmäisiä valtioita maailmassa jotka toteuttivat GC-pätevyysvaatimusten mukaisen koulutuksen ja tutkintojen suorittamisen. Englannissa GC-koulutus, siellä virallisesti MRGC = Maritime Radio General Certificate, aloitettiin vuonna 1970. Viimeiset I

ja II luokan kansainvälisten radiosähköttäjien pätevyystutkinnot pidettiin v. 1971, ja ensimmäiset MRGC tutkinnot suoritet-

tiin vuonna 1972. Vuoteen 1974 saakka tutkinnot ja koulutus on ollut Englannissa posti- ja telehallinnon alaisia ja siitä lähtien

Brittiläisittäin selkeä ilmoitus siitä, mitä tiilien takaa löytyy (SS).

Katolla neljä tutka-antennia. Kolmet skannerit ovat huoltokurssia varten ja yksi navigaatio-opetusta varten (SS).

sisäasiainministeriön vastuulla. Koska ensimmäiset MRGC tutkinnot on aloitettu v. 1972 on Englannissakin voimassa vielä useita erilaisia ja eritasoisia pätevyystodistuksia. Tästä syystä englantilaisissa radiosähköttäjiä kouluttavissa opistoissa kaikissa järjestetään vielä vuosittain täydennyskursseja "Conversion courses" jotka tähtäävät MRGC -tutkinnon suorittamiseen.

Radiosähköttäjiä koulutus on Englannissa tällä hetkellä

kolmevuotinen, jonka lisäksi tulee 6 kuukauden pakollinen harjoittelu ennenkuin radiosähköttäjä saa pätevyyden itsenäisesti ottaa laivan radioaseman vastuulle ja hoitoonsa. Kolmen vuoden opiskelu aika sisältää oppijaksot MRGC:n ja Marine Radar Maintenance sertifikaatin tutkintoja varten. Tutkanhuoltokoulutus pakollisena on sisällytetty peruskoulutukseen vuodesta 1980 lähtien. Tätä ennen tutkanhuoltokurssit oli radiosähköttäjiä käytävä peruskoulutus-

sen jälkeen erillisillä kursseilla, joita vieläkin järjestetään jatkuvasti vanhemman koulutuksen saaneille.

Tutkanhuoltocertifikaatin myöntää DoT, Department of Trade, eli Englannin kauppa- ja teollisuusministeriö. Ennen tutkanhuoltosertifikaatin saamista oppilaiden on suoritettava teoriakokeet ja annettava työnäyte käytännön vianetsintä- ja korjaustaidoistaan. Tutkanhuoltokurssien pituus on 18 viikkoa.

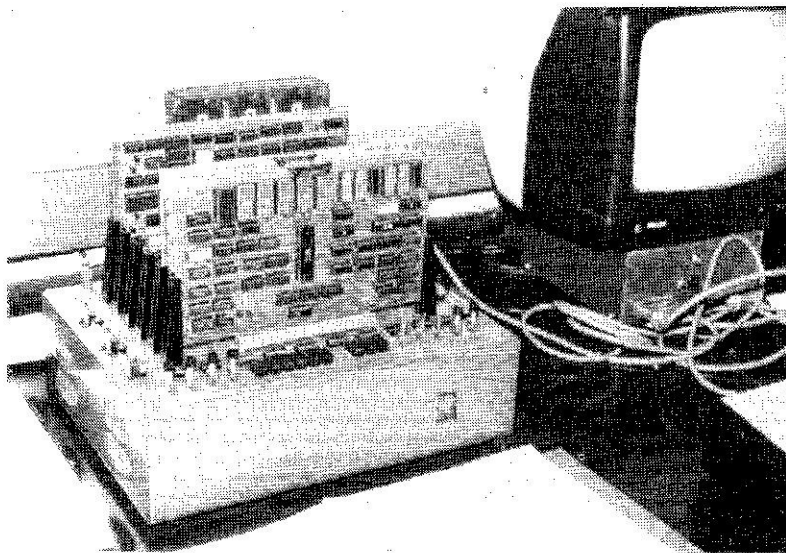
Radiosähköttäjä jotka ovat pakollisen harjoittelujakson jälkeen toimineet radioasemien hoitajina laivoissa vähintään 12 kk ajan voivat suorittaa Electronic Officer nimikkeeseen oikeuttavan pätevyystodistuksen. Pätevyystodistuksen nimi koko komedussa on: Merchant Navy Training Board Certificate in Marine Electronics. Tähän johtavat kurssit voidaan suorittaa yhtäjaksoisena 6 kuukauden opiskeluna tai kahdessa erillisessä 3 kuukauden jaksossa. Brunel college:ssa tapaamani Marine Electronics kurssin osanottajat olivat kaikki työnantajan (laivanvarustajien) lähettämiä, jotka myös vastasivat opiskelijoiden kurssiaikaisista kustannuksista. Brunel Collegessa tämän kurssin vaativuuden takia ei oppilaita oteta 12 enempää.

Radiosähköttäjä jotka ovat menestyksellisesti suorittaneet MRGC:n, Marine Radar Maintenance sertifikaatin ja Marine Electronics kurssin rinnastetaan heikkovirta-alan teknikoihin, ja saavat myös oikeuden käyttää titteliä: Technician Engineer.

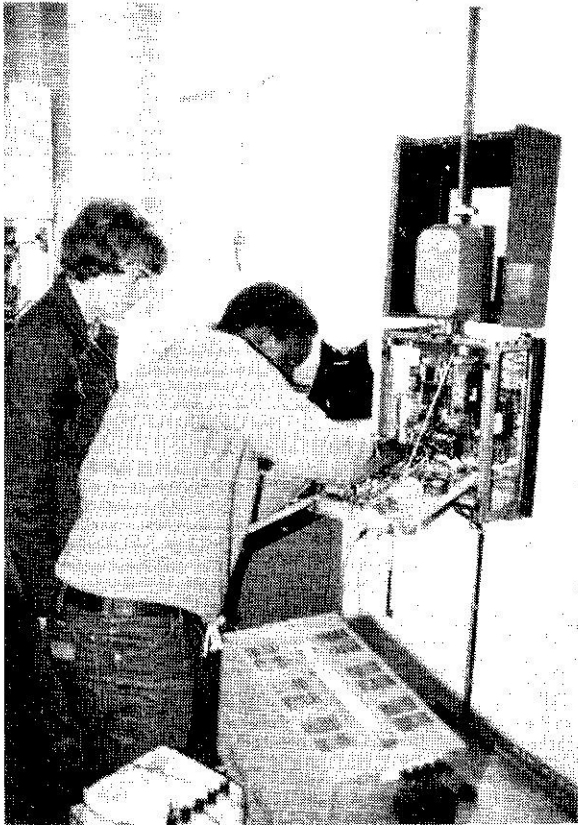
Radiosähköttäjäksi voi Englannissa valmistua myös toista tietä, suorittamalla City and Guilds of London Instituten pätevyysvaatimusten mukaisen Marine Radio and Radar Technicians Certificate'n- MRRT - MRRT -tutkinnon suorittaneella ei vielä ole MRGC pätevyyttä suoraan, mutta MRRT tutkinnon suorittaneen ei tarvitse käydä koko kolmevuotista MRGC oppijaksota, koska MRRT ja MRGC tutkinnoissa on molemmissa paljon samoja asioita opiskeltavana. Ensimmäiset tällaiset MRRT -kurssit on Englannissa pidetty 1970 luvun alussa ja tutkinnot maaliskuussa 1972. Tar-

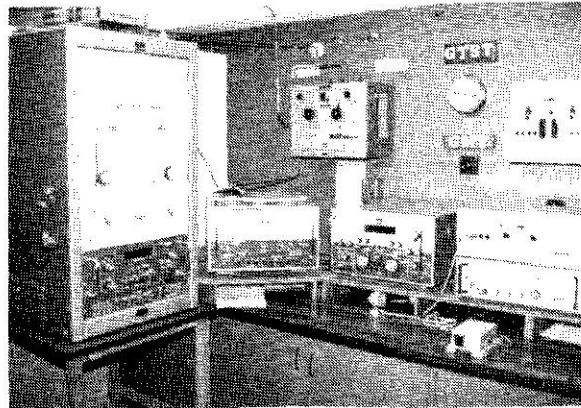
Konttialus Dart America/GOOB:n radiosähköttäjä John Williams prosessoriharjoituksissa. Hän on työskennellyt radiosähköttäjänä vuodesta 1971 ja on Marine Electronics kurssilla varustamon makSAMANA (SS).

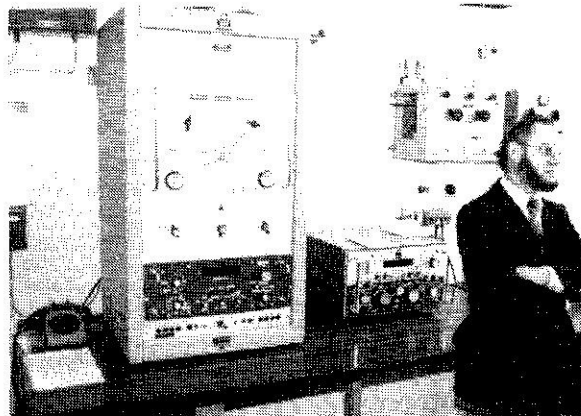
Marine Electronics Diploma-kurssin mikroprosessorikalustoa. Quarndon QMS - system ja Philipsin monitori (SS).

Tutkakurssin oppilaat vas. radiosähköttäjä Andrew Brinsford ja Patric Amobi tutkimassa Marconin 3 cm tutkan MTR-yksikön triggeryksikköä (SS).

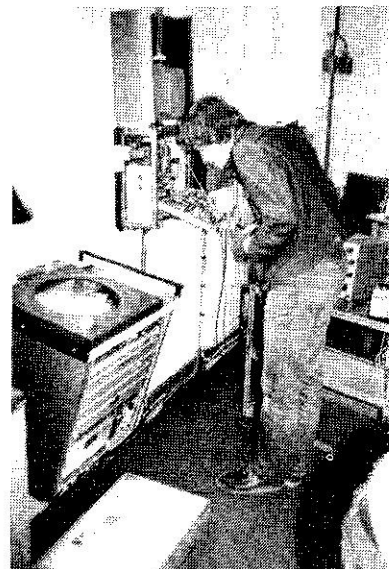
Brunel Collegen radioasema. Laitteet Marconin (SS).

Laituhuone. "Yliopettaja" Mr. David Heald ja lähetin Marconi Commandant HS (SS).

Marine Electronics kurssin oppilaita tutkimassa telexprintterin korttia. Kurssilla käydään mm telexlaitteistot kortti-kortilta ja komponentti-komponentilta läpi vianetsintä- ja korjausharjoituksineen (SS).

Oikealla Decca 3 sm:n indikaattori (SS).

koituksena oli saada Englannissa kansallisesti hyväksytyt tekniikan pätevyudet radiosähkötäjille.

Radiosähkötäjä jolla on MRRT, suorittanut MRGC:n ja näiden lisäksi käynyt Marine Electronics kurssin on tämän jälkeen pätevyys joka kuuluu näin: City and Guilds of London Institute Full Technological Certificate.

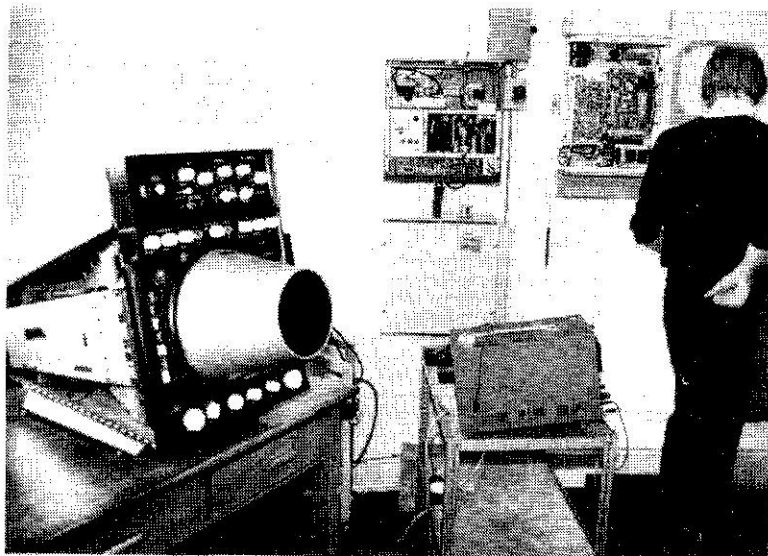
Englantilaisissa opistoissa voivat myös ulkomaalaiset käydä suorittamassa tutkanhuolto- ja Marine Electronics sertifikaat-

tit käymällä näihin tutkintoihin johtavat kurssit. Kurssien hinnat kyllä peritään ulkomaalaisilta todellisten kustannusten mukaisesti. Esim. Brunel Technical Collegessa tutkanhuoltokurssin hinta ulkolaisille oli viime toukokuun hintatason mukaan 1700 punttaa eli noin 15000 Smk. Asumiseen ja ravintoon on tämän lisäksi laskettava noin 50 punttaa per viikko. Marine Electronics kurssi maksoi ulkomaalaisille kummaltakin 3 kuukauden jaksolta 1100 punttaa.

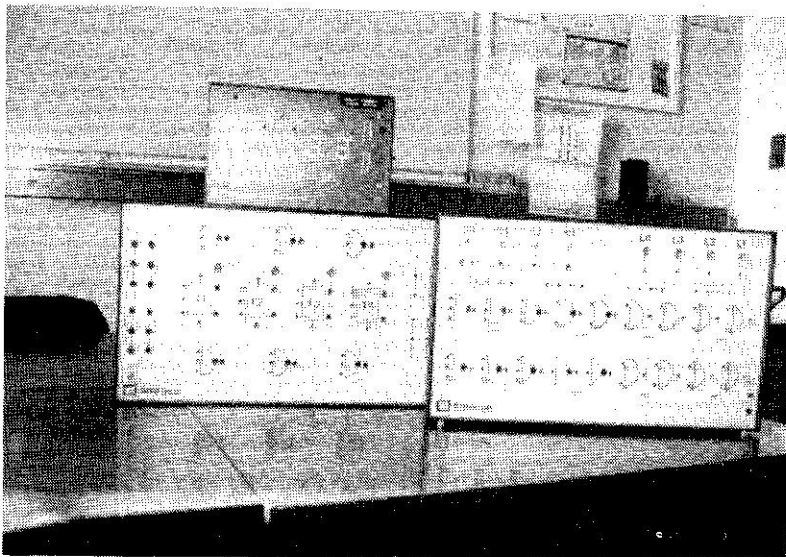
Suomalaisista YL *Virve Kiiski* on käynyt tutkanhuoltokurssit The Nautical Collegessa Broadwater, Fleetwood. Tästä oli maininta RS-lehdessä 5/6 1980.

Brunel Technical Collegin rakennukset ovat pääasiassa vanhoja tiilirakennuksia. Osa viime vuosisadan puolelta joissa on vuosisadan vaihteessa toiminut orpokoti. Vaikka rakennukset olivat vanhoja niin radiosähkötäjien koulutukseen oli varattu mielestäni hyvin erilaisiin tarkoituksiin sopivia tiloja. Kalusto, radiolaitteet, tutkat ja mittalaitteet olivat kaikki nykyisin käytössä olevia malleja. Tutkia oli esim. huolto ja korjausopetusta varten 3 kpl ja navigaatio opetusta varten 1 kpl. Nämä olivat Marconin ja Decan 3 cm aaltoalueella toimivia transistoroituja pientehoisia tutkia. Laittehuoneessa oli Marconin Commandant HS päälähetin, samoin vastaanottimet olivat Marconin. Laittehuoneen huolto- ja korjausopetukseen käytettävät laitteet olivat identtiset opiston radioaseman laitteiden kanssa. Yhteys- ja korjausharjoituksia varten oli siis eri kalusto. Brunel Technical Collegin radioaseman kutsu on GTST. Tällä asemalla radiosähkötäjälinjan oppilaat pitävät harjoitusyhteyksiä lähinnä englantilaisten omien rannikkoradioasemien kanssa. Kansainvälisiin yhteyksiin heille ei ole annettu lupaa. Tämä puute korjaantuu kuitenkin pakollisen 6 kk harjoittelun aikana laivassa juniorisähkötäjänä.

Seppo Sihvonen
1122

Tutkanhuoltokurssilainen Andrew Brinsford ja Marconin 3 cm-tutkan MTR yksikkö (SS).

Digitaalitekniikan portti- ja sekvenssipiirien opetuskalustoa (SS).

